

ehkäistä kuin *tilapäisesti*. Ja siinä toivossa mekin voimme elää. Kieltolaki tulee kulkemaan voittokulkuansa kaikissa maissa ja asianomaisten *täytyy* vihdoin tehokkaasti valvoa sen täyttämistä.

8. 5. 23.

RAITTIUDEN PUOLESTA.

(Puhe »Koiton» juhlassa.)

»Sä toivo viinit, sukkokset
Ja siivet runoheposes,
Sen seimet rehurikkaiks.
Ken ei voi pitää naisesta
Ja laulusta ja viinistä,
Sen sanoo Luther narriks».

Niin, eikö tämä ole naisrakkauden, laulun ja viinin »korkea veisu»? Ja sitä väittää muka vielä uskonpuhdistuksen isä, itse Lutherus! Kyllä Luther rakasti intohimoisesti ainakin yhtä naista, koska vastoin silloisen kirkon määräyksiä nai Katarina v. Boran, ja hänellä oli alussa hyvinkin vapaamielisiä ajatuksia rakkaudesta,*) koska hän antoi aviomiehelle oikeuden kääntyä toisen naisen puoleen, jos aviovaimo oli »kykenemätön». Samoin hän salli — tietysti valtiollisista syistä —, että Hessenin maakreivi Philipp nai rakastajattarensa Margarethe von der Saale'n, vaikka samalla oli naimisissa Christinan, Saksin ruhtinattaren kanssa. Tietävästi hän myös rakasti laulua ja soittoa, mutta juopottelua (»Sauff») hän sanoi saksalaisten »kansallispiruksi»; melkein samalla tavalla puhui jo Rooman suuri historioitsija Tacitus saksalaisista. Nyt onkin saatu selville, että säkeet eivät olekaan Lutheruksen, vaan

*) Kuuluisa filosofi Nietzsche sanoo sen Lutheruksen mitä suurimmaksi ansioksi, että hän uskalsi puolustaa aistillisuudenkin oikeutta.

Johann Heinrich Vossin (lue: Foss), Homeroksen laulujen verrattoman kääntäjän, Luisen laulajan ja alempien kansankerrosten suosijan, orjan pojanpoika kun itsekin oli.

Tämmöisiä miehiä kuin Lutherusta käyttävät alkoholin puoltajat väärentämällä vielä nykyäänkin hyväksensä.

Mutta me tiedämme vallan hyvin, että, kuten Ranskan suuri fysiologi Claude Bernard (lue: Klood Bernaar) väittää, »alkoholi on kaikkien hermomyrkyjen perikuva», ja oma kuulu fysiologimme Robert Tigerstedt on lausunut, että »alkoholin aikaansaama ruumiillinen, siveellinen ja yhteiskunnallinen kurjuus on niin suuri, että sen mahdolliset edulliset vaikutukset tämän rinnalla täydelleen haihtuvat».

Ja kuitenkin lääkärit, eläinlääkärit ja apteekkarit eivät häikäile rahan himosta myrkyttää sivistyneenkin maailman kansoja tällä kauhealla myrkyllä, jonka vaikutukset ulottuvat kauas tuleviin sukupolviin! Moni kansanmies on minultakin, koska muka olen »tohtor», tänä vuonna pyytänyt »lippua» tyydyttääkseen juomahimoaan.

Kuuluisa Afrikan-tutkija David Liwingstone vakuuttaa 20-vuotisen täydellisen alkoholista pidättymisensä nojalla, että »ilman alkoholijuomia voi suorittaa vaikeimmat työt ja kestää suurimmat vaivat». Ja aivan samaa mieltä on Fritjof Nansen, toinen suuri löytöretkeilijä. Hänen lausuntonsa on tässä suhteessa vielä jyrkempi.

On puhuttu sängen paljon »kohtuullisuudesta» alkoholin nautinnossa. Sängen sattuvasti huomauttaa tähän prof. Bunge, hänkin kuuluisa fysiologi, että »jokainen juoppo on kerran ollut kohtuullinen», ja Vanderveelde laskee suorastaan ivaa kaikesta kohtuullisuudesta: »Aivan kuin olisi olemassa kohtuullista ruttoa tai järkevää koleraa!» »On totta», sanoo eräs kolmas »kohtuuden» vastustaja, »että pienten alkoholimäärien puolustajakin tunnustavat suurten annosten vahingollisuuden ja

vaarallisuuden, että kansa ei voi löytää eikä pitää oikeata rajaa ja että »kohtuullisuus» lukemattomille ihmisille on jotakin mahdotonta».

Arvoisat kansalaiset!

»Koiton» jäsenistö on vuosi vuodelta yhä suuremmalta osalta kokoonpantu työväen riveistä. Tämä on sangen ilahduttava tosiasia. »Koitto» työskentelee siten varsinaisen työväestön keskuudessa, niiden parissa, jotka suurimmassa määrässä kärsivät alkoholin myrkytyksestä. Täter selvenee tälle kansanluokalle niin sanoakseni päivä päivältä, että sen täytyy luopua väkevästä juomista, jos se tahtoo edistyä, jos se tahtoo nousta siitä alennustilasta, johon se on vuosituhansien kuluessa vajonnut, jos se tahtoo kohota täydelliseen ja todelliseen ihmisarvoon. Aivan oikein väittää toht. Simon, Bebelin tapaturmaisesti kuollut vävy, että alkoholi on »vanhoillinen periaate» (reaktionäres Prinzip). Se pitää työväkeä surkeassa alennustilassa, se estää sitä kohoamasta muitten kansanluokkien tasolle, se vieroittaa työväen korkeammista tehtävistä. »Jokaisessa tilanteessa, jokaisessa tehtävässä», sanoo Bunge, »saavuttaa työväestö mahtavan etusijan taistelussaan raittiuden kautta!» Ja työväestöllä on vielä suuren suuri tehtävä tulevaisuudessa.

Sen takia on työväen noustava innokkaaseen, jyrkempään taisteluun alkoholia vastaan. Tämä taistelu koskee työväen ja sen lapsien tulevaisuutta, kansan enemmistön tulevaisuutta ja elämänonnea! Me emme enää saa sallia, että vahva myrky turmelee suuria kansanryhmiä; ei ole mitään »vapautta», että etenkin »alempien» kansankerrosten miehet, naiset ja lapset pilaantuvat pirullisen juoman tähden ja uppoavat täydelliseen kurjuuteen.

Kun kieltolaki meillä hyväksyttiin, kuului ääniä, että nyt on varsinainen »raittiustyö» lopussa. Vaikka minäkin olin jossakin määrin vaikuttamassa tämän lain aikaansaamiseen, en tätä uskonut. On tunnettu asia, että laki on syntynyt kansan vanhoista tavoista; mutta

laki on vasta sitten tehokas laki, kun se on taas muuttunut tavaksi, s. o. täydelleen imeytynyt kansan lihaan ja vereen. Meidän täytyy raittiustyöllä, innokkailla, uupumattomilla ponnistuksilla saada tämä laki imeytymään kansan vereen. Silloin ei mikään mahti saa sitä mitättömäksi.

Ja ennen kaikkea on tämä työväen tehtävä. Kauniisti huudahtaa eräs sosialistinen kirjailija: »Nouse, työ-kansa! Tahdotaan, kun ei väkivalta auta, julmalla viekkauksella saada sinut kumoon. Tahtovat sinut ruumiillisesti ja siveellisesti häviöön syöstä. Kuulkaa, te ystävät kaukana ja lähellä: »Yhteiskunnallista kysymystä eivät milloinkaan ratkaise juopuneet hurjastelijat, vaan sen ratkaisevat sangen raittiit ihmiset.»

Tämä on suoraan lausuttava ystäville ja vihamiehille; sillä vain se on kansan todellinen hyväntekijä, joka vihasta ja kiitoksesta huolimatta sanoo sille vaikkapa kuinka karvaita totuuksia; sillä totuus ei tuleksakaan pala, ja totuus on, että alkoholi myrkyttää juuria myöten suuria kansankerroksia kaikissa maissa ja tästä myrkytystä täytyy mistä hinnasta tahansa ihmiskunnan vihdoin vapautua ja käydä kohti onnellisempaa, valoisampaa tulevaisuutta.

14. 10. 23.

KANSAMME PERIKATO.

Juoppous syöksee silmännähtävästi kansamme vihdoin perikatoon. Se, joka ei tätä näe, on sokea. Jo Israelin suuret ja jalot profeetat varoittivat kansaansa, kun juoppouden pahe siinä yltymistään yltyi. Ja jokaisen kansastaan huolehtivan kansalaisen velvollisuus on tehdä samoin. Meilläkin kasvaa juoppous hirvittävässä määrässä — aina nuorista pojista alkaen, — valitettavasti voi lisätä: nuorista tytöistäkin, varsinkin n. s. »sivisty-